

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

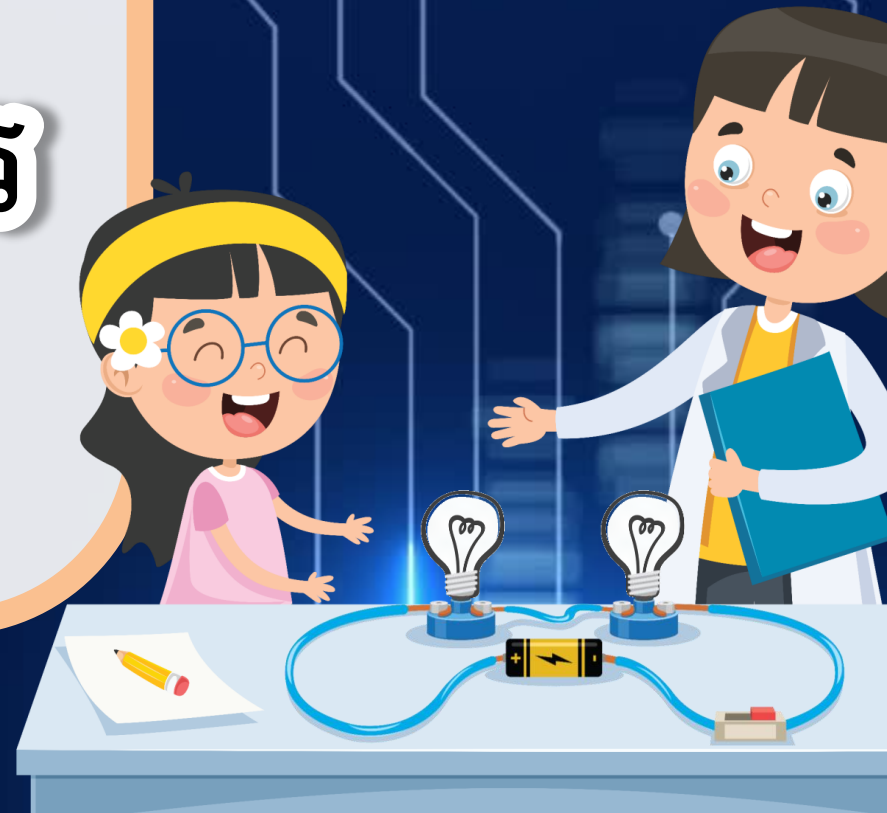
หลอดไฟฟ้าต่อกันอย่างไร (1)

ครูผู้สอน ครูธิดารัตน์ เมฆหมอก

กิจกรรมที่ 1

หลอดไฟฟ้าต่อกันอย่างไร

จุดประสงค์ของกิจกรรม

1. เขียนแผนภาพที่แสดงการต่อหลอดไฟฟ้าลักษณะต่าง ๆ
ในวงจรไฟฟ้า
2. ตั้งสมมติฐานของการทดลองเพื่ออธิบายผลที่เกิดขึ้นกับ
หลอดไฟฟ้าเมื่อวงจรไฟฟ้ามีลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้า
แตกต่างกัน

จุดประสงค์ของกิจกรรม

3. กำหนดและควบคุมตัวแปรในการทดลองเพื่ออธิบายผลที่เกิดขึ้นกับหลอดไฟฟ้าเมื่อวงจรไฟฟ้ามีลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้าแตกต่างกัน
4. เปิดใจพิจารณาความคิดเห็น วิธีการ หรือคำอธิบายอื่น ๆ ที่สมเหตุสมผล หรือมีความเป็นไปได้มากกว่าของตนเอง

กิจกรรม หลอดไฟฟ้าต่อกันอย่างไร

หน้า 104-105

กิจกรรมที่ 1 หลอดไฟฟ้าต่อกันอย่างไร

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด

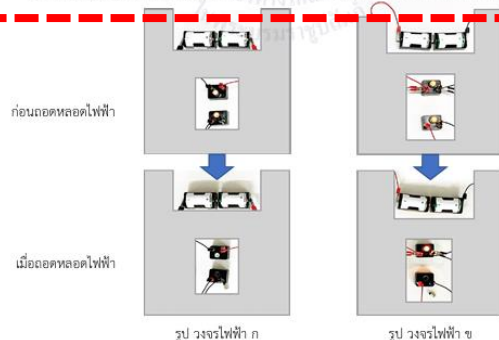
1. ออกแบบการทดลองเพื่ออธิบายวิธีการและผลของการต่อหลอดไฟฟ้าแบบอนุกรมและขนาน
2. แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการต่อหลอดไฟฟ้าแบบอนุกรมและขนาน

วัสดุ-อุปกรณ์

1. ถ่านไฟฉายพร้อมกระบอกใส่ถ่าน
2. สายไฟฟ้า
3. หลอดไฟฟ้าขนาด 2.5 โวลต์ พร้อมฐานหลอด
4. สวิตช์

วิธีทำ

1. สังเกตรูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข ที่มีหลอดไฟฟ้าที่เหมือนกันต่ออยู่วงจรละ 2 ดวง แล้วร่วมกันอภิปรายสิ่งที่จะเกิดขึ้นพร้อมบอกสาเหตุ เมื่อถอดหลอดไฟฟ้า 1 ดวงออกจากแต่ละวงจรไฟฟ้า

2. อ่านและร่วมกันอภิปรายปัญหาของการทดลอง

ลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้าในรูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข ควรเป็นอย่างไร
ที่มีผลต่อการทำงานของหลอดไฟฟ้า

3. ร่วมกันตั้งสมมติฐานพร้อมระบุตัวแปร ออกแบบการทดลองโดยเขียนแผนภาพวงจรไฟฟ้าระบุขั้นตอนการทดลอง และออกแบบการบันทึกผลที่สอดคล้องกับปัญหาของการทดลองบันทึกผล
4. ทำการทดลองเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน สังเกตและบันทึกผล
5. ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินความสมเหตุสมผลของหลักฐานที่ได้จากการทดลองและสรุปผลการทดลอง บันทึกผล
6. ร่วมกันอภิปรายว่าการต่อหลอดไฟฟ้าแบบใดที่เมื่อถอดหลอดไฟฟ้างดวงใดดวงหนึ่งออกแล้วหลอดไฟฟ้าดวงที่เหลือยังสว่างอยู่ และแบบใดที่เมื่อถอดหลอดไฟฟ้างดวงใดดวงหนึ่งออกแล้วหลอดไฟฟ้าดวงที่เหลือจะดับ บันทึกผล และร่วมกันอธิบายวิธีการและผลของการต่อหลอดไฟฟ้าแบบอนุกรมและขนาน
7. แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการต่อหลอดไฟฟ้าแบบอนุกรมและขนานอย่างมีเหตุผลในประเด็นต่อไปนี้
  - เส้นทางเคลื่อนที่ของกระแสไฟฟ้าในวงจรไฟฟ้า
  - ประโยชน์ ข้อจำกัด และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จากนั้นนำเสนอโดยอธิบายแนวคิดในการเปรียบเทียบข้อมูลให้ผู้อื่นเข้าใจ

วิธีทำกิจกรรม

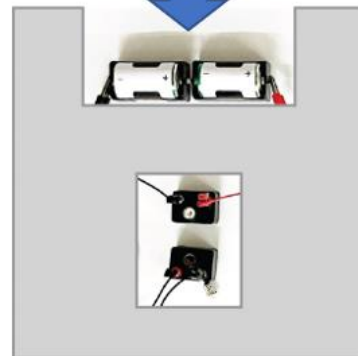
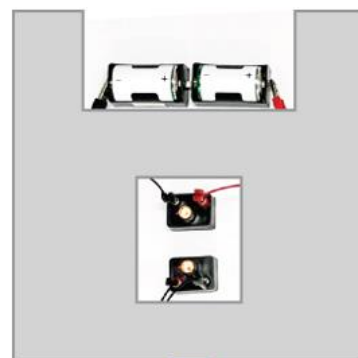
1. ล้างเกตุรูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข ที่มีหลอดไฟฟ้าที่เหมือนกันต่ออยู่วงจรละ 2 ดวง แล้วร่วมกันอภิปรายสิ่งที่จะเกิดขึ้นพร้อมบอกสาเหตุ เมื่อถอดหลอดไฟฟ้า 1 ดวงออกจากแต่ละวงจรไฟฟ้า

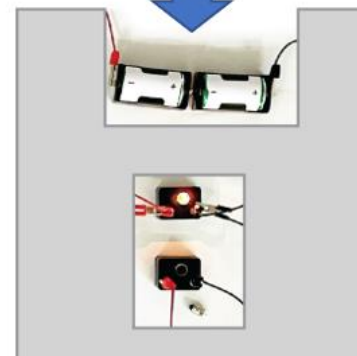
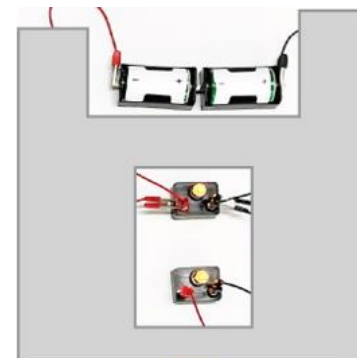
วิธีทำกิจกรรม

ก่อนถอดหลอดไฟฟ้า

เมื่อถอดหลอดไฟฟ้า

รูป วงจรไฟฟ้า ก

รูป วงจรไฟฟ้า ข

วิธีทำกิจกรรม

2. อ่านและร่วมกันอภิปรายปัญหาของการทดลอง

ลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้าในรูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข
ควรเป็นอย่างไร ที่มีผลต่อการทำงานของหลอดไฟฟ้า

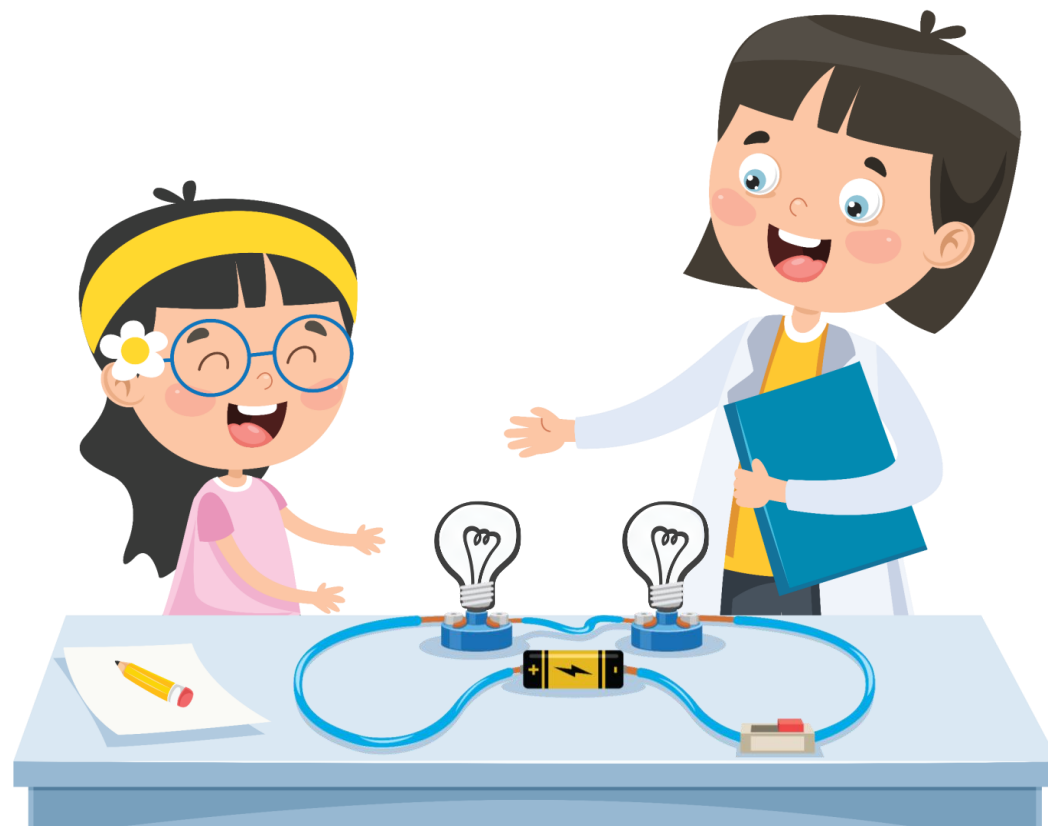

วิธีทำกิจกรรม

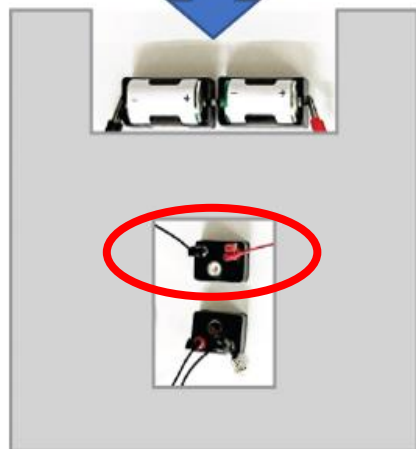
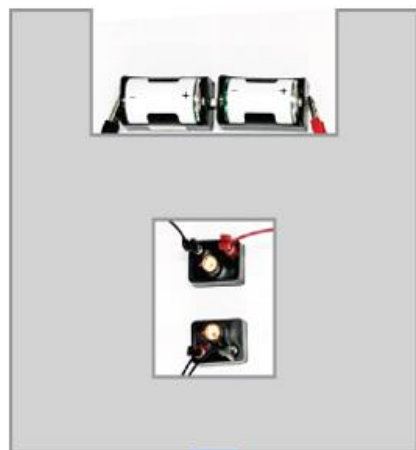
3. ร่วมกันตั้งสมมติฐานพร้อมระบุตัวแปร ออกแบบการทดลองโดยเขียนแผนภาพวงจรไฟฟ้า ระบุขั้นตอนการทดลอง และออกแบบการบันทึกผลที่สอดคล้องกับปัญหาของการทดลอง บันทึกผล

ร่วมกันอภิปราย

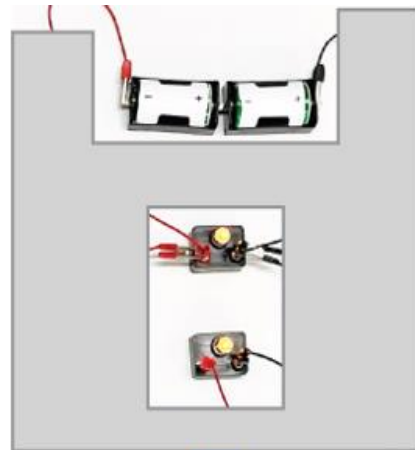

ก่อนถอดหลอดไฟฟ้า

เมื่อถอดหลอดไฟฟ้า

รูป วงจรไฟฟ้า ก

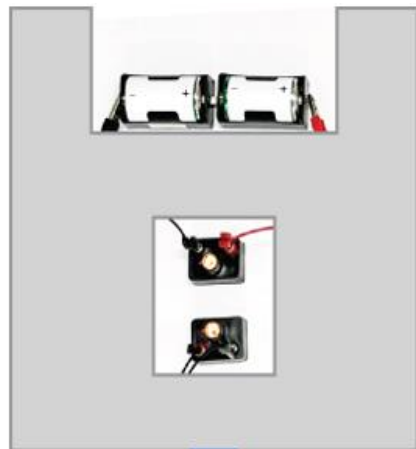

รูป วงจรไฟฟ้า ข

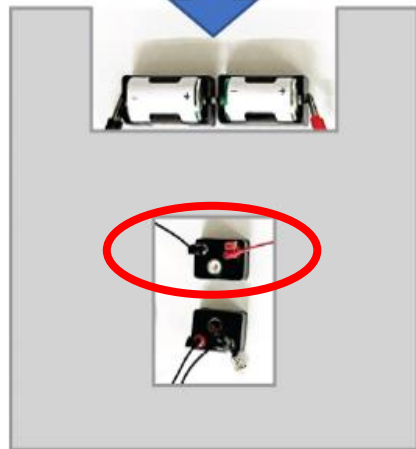
เมื่อสังเกต
รูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข
หลอดไฟฟ้าทั้ง 2 ดวง
ของทั้งสองรูป เป็นอย่างไร

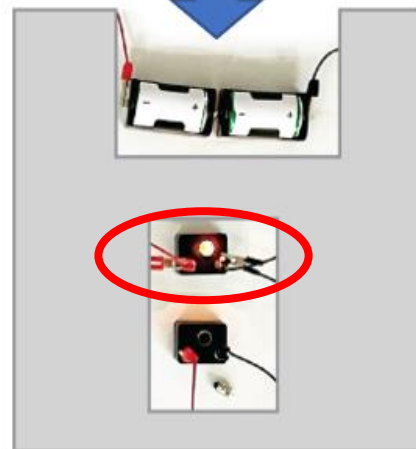
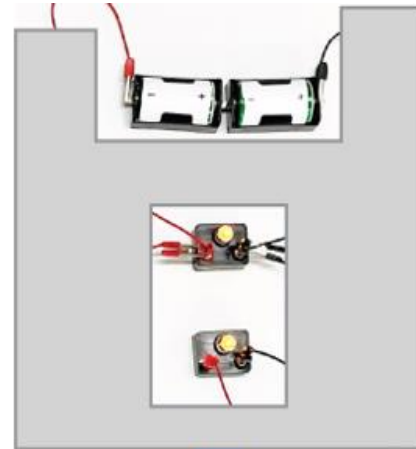
ก่อนถอดหลอดไฟฟ้า

เมื่อถอดหลอดไฟฟ้า

รูป วงจรไฟฟ้า ก

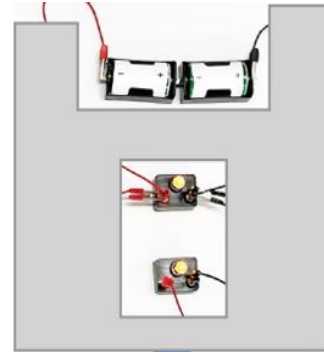
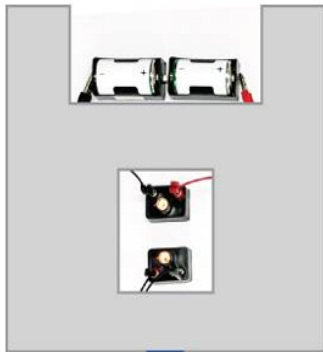
รูป วงจรไฟฟ้า ข

เพราะลักษณะ
การต่อหลอดไฟฟ้า
ทั้งสองวงจรแตกต่างกัน

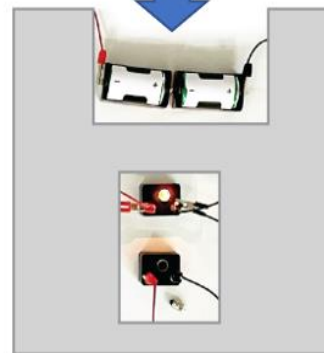
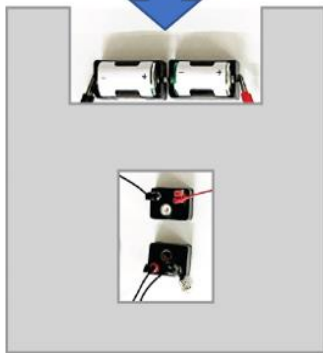

ปัญหาของการทดลอง

ก่อนถอดหลอดไฟฟ้า

เมื่อถอดหลอดไฟฟ้า

รูป วงจรไฟฟ้า ก

รูป วงจรไฟฟ้า ข

ลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้า
ในรูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข
ควรเป็นอย่างไร **ที่มีผลต่อ**
การทำงานของหลอดไฟฟ้า

ใบงาน เรื่อง การต่อเซลล์ไฟฟ้าแบบอนุกรม

หน้า 106-107

บันทึกผลการทำกิจกรรม

1. การตั้งสมมติฐานและกำหนดตัวแปรของการทดลอง

สมมติฐาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การออกแบบการทดลอง

แผนภาพวงจรไฟฟ้า

บันทึกผลการทำกิจกรรม

1. การตั้งสมมติฐานและกำหนดตัวแปร ของการทดลอง

สมมติฐาน

การต่อหลอดไฟฟ้าในวงจร ก เป็นการต่อหลอดไฟฟ้า.....
ทำให้เมื่อถอดหลอดไฟฟ้าออก 1 ดวง หลอดไฟฟ้าดวงที่เหลือ
.....ส่วนหลอดไฟฟ้าในวงจร ข เป็นการต่อหลอดไฟฟ้า
.....ทำให้เมื่อถอด
หลอดไฟฟ้าออก 1 ดวง หลอดไฟฟ้าที่เหลือ.....

สมมติฐาน

การต่อหลอดไฟฟ้าในวงจร ก เป็นการต่อหลอดไฟฟ้าแบบเรียงกัน
ทำให้เมื่อถอดหลอดไฟฟ้าออก 1 ดวง หลอดไฟฟ้าดวงที่เหลือ
.....จะดับ.....ส่วนหลอดไฟฟ้าในวงจร ข เป็นการต่อหลอดไฟฟ้า
โดยวางให้หลอดไฟฟ้าขนานกันหรือคร่อมกัน.....ทำให้เมื่อถอด
หลอดไฟฟ้าออก 1 ดวง หลอดไฟฟ้าที่เหลือ.....ยังคงสว่าง.....

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

บันทึกผลการทำกิจกรรม

2. การออกแบบการทดลอง

แผนภาพวงจรไฟฟ้า

แผนภาพวงจรไฟฟ้ารูป ก

แผนภาพวงจรไฟฟ้ารูป ข

คำชี้แจง
ในการทำกิจกรรมนักเรียน

- ร่วมกันระบุตัวแปร ออกแบบการทดลองโดยเขียนแผนภาพวงจรไฟฟ้า บันทึกผล

คำชี้แจง
บทบาทครูปลายทาง

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำหรือตอบข้อสงสัยเมื่อนักเรียนซักถาม

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

ใบงาน

เรื่อง การต่อเซลล์ไฟฟ้า

แบบอนุกรม (หน้า 106)

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรต้น.....ลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้าในแต่ละวงจร

ตัวแปรตาม.....ผลที่มีต่อการทำงานของหลอดไฟฟ้าในวงจรไฟฟ้า
เมื่อถอดหลอดไฟฟ้าในแต่ละวงจรออก 1 ดวง

ตัวแปรที่ต้องควบคุมให้คงที่.....จำนวน ขนาด และลักษณะของหลอดไฟฟ้า
สายไฟฟ้า รวมถึงถ่านไฟฉายในแต่ละวงจร

แผนภาพวงจรไฟฟ้า

ขึ้นอยู่กับนักเรียน
ออกแบบ

แผนภาพวงจรไฟฟ้ารูป ก

ขึ้นอยู่กับนักเรียน
ออกแบบ

แผนภาพวงจรไฟฟ้ารูป ข

ขั้นตอนการทดลอง

ใบงาน

เรื่อง การต่อเซลล์ไฟฟ้า
แบบอนุกรม (หน้า 108)

๕ ขั้นตอนการทดลอง

คำชี้แจง
ในการทำกิจกรรมนักเรียน

- ร่วมกันระบุขั้นตอนการทดลอง
บันทึกผล

คำชี้แจง
บทบาทครูปลายทาง

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือ
แนะนำหรือตอบข้อสงสัย
เมื่อนักเรียนซักถาม

ขั้นตอนการทดลอง

ใบงาน

เรื่อง การต่อเซลล์ไฟฟ้า
แบบอนุกรม (หน้า 108)

ขั้นตอนการทดลอง

1. ต่อวงจรไฟฟ้า 2 วงจร โดยวงจรแรกต่อหลอดไฟฟ้าตามแบบที่ 1 (ต่อหลอดไฟฟ้าแต่ละหลอดแบบวางเรียงกัน) เข้ากับวงจรไฟฟ้า และวงจรที่สองต่อหลอดไฟฟ้าตามแบบที่ 2 (ต่อหลอดไฟฟ้าแต่ละหลอดแบบวางขนานกันหรือต่อक्रमกัน) เข้ากับวงจรไฟฟ้า

ขั้นตอนการทดลอง

2. ถอดหลอดไฟฟ้าออก 1 ดวงจากแต่ละวงจร
สังเกตการทำงานของหลอดไฟฟ้าที่เหลือในวงจร
3. เปรียบเทียบการทำงานของหลอดไฟฟ้า
ที่เหลือในวงจร เมื่อถอดหลอดไฟฟ้าออก 1 ดวง

ผลการทดลอง

สรุปผลการทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การต่อเซลล์ไฟฟ้า
แบบอนุกรม (หน้า 109)

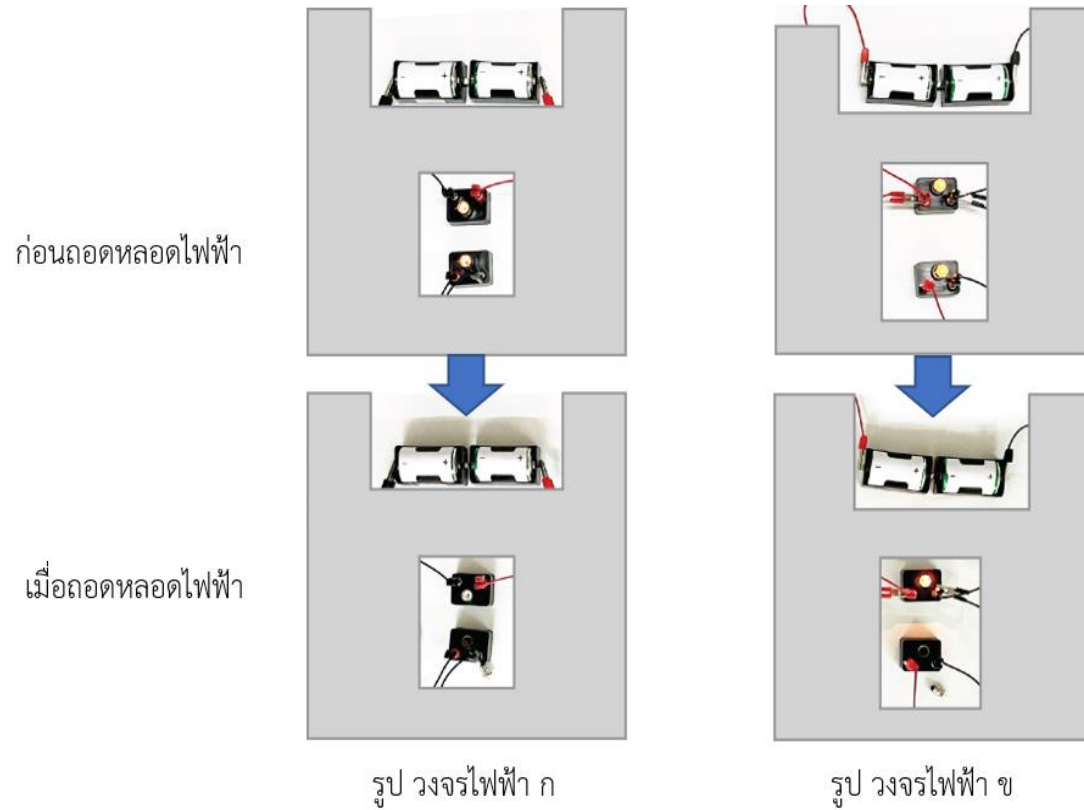

ผลการทดลอง

ปัญหาการทดลอง

ลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้า
ในรูปวงจรไฟฟ้า ก และ ข
ควรเป็นอย่างไร ที่มีผลต่อ
การทำงานของหลอดไฟฟ้า

ผลการทดลอง

ลักษณะการต่อหลอดไฟฟ้า	ผลการทำงานของหลอดไฟฟ้า ที่เหลื่อในวงจร

สรุปผลการทำกิจกรรม

หาคำตอบเกี่ยวกับลักษณะการ
ต่อหลอดไฟฟ้าที่แตกต่างกัน
ในวงจรไฟฟ้าและผลที่มีต่อการ
ทำงานของหลอดไฟฟ้า

การตั้งสมมติฐาน
ที่สอดคล้องกับปัญหา
ของการทดลอง

สามารถทำได้โดย

สรุปผลการทำกิจกรรม

หาคำตอบเกี่ยวกับลักษณะการ
ต่อหลอดไฟฟ้าที่แตกต่างกัน
ในวงจรไฟฟ้าและผลที่มีต่อการ
ทำงานของหลอดไฟฟ้า

ระบุตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการ
ทดลอง และออกแบบการทดลอง
เพื่อนำไปสู่การตอบคำถามหรือ
ปัญหาของการทดลอง

สามารถทำได้โดย

บทเรียนครั้งต่อไป

หลอดไฟฟ้าต่อกัน อย่างไร (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ถ่านไฟฉายพร้อมกระเบใส่ถ่าน
2. สายไฟฟ้า
3. หลอดไฟฟ้าขนาด 2.5 โวลต์ พร้อมฐานหลอด
4. สวิตช์
5. ใบงาน เรื่องการต่อหลอดไฟฟ้า

แบบอนุกรมและแบบขนาน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

